

економического положения, активная политика социальных преобразований в стране и увеличение реальных располагаемых доходов населения,

В процессе маркетингового исследования выяснилось, что существенное влияние на формирование спроса населения республики на ТДП оказывают возрастающие требования потребителей к качеству и ассортименту изделий. Необходимо отметить, что обобщение полученной информации является основой проведения анализа и проведения прогнозов социально-экономического развития районов Центрального Таджикистана.

Список использованных источников:

1. Рахмон Э. О необходимости ускорения реформирования экономики республики [Электронный ресурс] / Э. Рахмон / Из выступления Президента РТ на встрече с предпринимателями страны, 15.01.2014, г. Душанбе. – Режим доступа : <http://www.kt.ru/content/115>
2. Статистический ежегодник Республики Таджикистан. – Душанбе : АСПРТ, 2016. – С. 285.
3. Сарабекова И. З. Развитие регионального рынка потребительских товаров длительного пользования (на материалах районов Центрального Таджикистана) : дисс. на соискание ученой степени канд. экон. наук / И. З. Сарабекова. – Душанбе, 2015. – С. 44–56.

Смирнова Т. А., Шевченко А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара (Україна)

БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВА РОБОТИ БАНКУ

Важливу роль у досягненні конкурентних переваг комерційного банку становить такий вид управління як банківський менеджмент. Актуальність даної теми пояснюється наявністю постійної потреби вдосконалення банківського управління в умовах сучасної конкуренції в банківському секторі.

Поняття «банківський менеджмент» представляє собою перш за все управління відносинами, які пов'язані зі стратегічним й тактичним плануванням, комплексним аналізом, контролем та регулюванням діяльності банківської установи, здійсненням контролю за фінансами та передбаченням ризиків, а також управління персоналом, що здійснює банківські операції [1, с. 8].

Банк як підприємницька структура є складним організаційним утворенням, що має на меті отримати достатній прибуток, який сприяв би розширенню

масштабів та удосконаленню власної діяльності. Отже, основними цілями банківського менеджменту визначають по-перше, отримання банком максимального прибутку для підтримки стійкості установи та збереження коштів вкладників; по-друге, забезпечення належного рівня надійності банківської установи та зростання привабливості банку для майбутніх клієнтів [1, с. 9].

Банки, як і нефінансові підприємства, розробляють власну стратегію, формують організаційну структуру, планують та регулюють власну діяльність, здійснюють управління персоналом тощо. Однак суттєві функціональні відмінності цих фінансових посередників від нефінансових підприємств зумовлюють особливості їхнього менеджменту.

Банківський менеджмент, власне як орган управління, є комплексом структурних підрозділів, на кожен з яких покладено певні функції управління банком. Менеджерами в цьому випадку є саме керівники таких структур. Так, кожен орган управління банком під час виконання належних йому функцій реалізує частину загальних цілей та завдань управління банківською установою.

Таблиця 1. Система менеджменту в банку [2, с. 204]

Елемент	Підсистема	Складові
Об'єкт управління	Керована	Капітал, зобов'язання, активи, ліквідність, фінансові ризики, фінансові результати та податки
Суб'єкт управління	Керівна	Відповідальна особа або група осіб, що мають право приймати управлінські рішення та несуть відповідальність за ефективність процесу управління банком
Метод управління	Функціональна	Фінансове планування, фінансовий аналіз, фінансовий контроль
Сектор забезпечення процесу управління фінансами	Забезпечення	Нормативне, інформаційне, технологічне, кадрове забезпечення

Проте в ринковій економіці банківські установи можуть стикатися з певними ризиками. В умовах ризику завданням банківського менеджменту визначають саме постійний контроль за ризиками, тобто не тільки на даний момент або конкретний період часу, а й у майбутній перспективі. Для досягнення цієї мети необхідна обов'язкова наявність резервного фонду, а також надання менеджерам

банку певного ступеня свободи та самостійності в прийнятті рішень в умовах постійних змін, швидкого реагування на них та адаптації до новостворених умов.

Банківський менеджмент має певні властивості, які є характерними саме для нього та виражаються перед усім у відсутності однакового механізму управління економічними процесами й організації надання послуг в межах єдиної банківської системи. В умовах ринкової економіки, коли конкуренція є потужною, кожна банківська установа розробляє власні правила щодо здійснення фінансового управління (в рамках встановленого законодавства). Звичайно, що економічна ситуація має властивості до швидких змін, тому важливою вимогою ефективного функціонування банків є своєчасне реагування на такі зміни та вдосконалення вже сформованих методів ведення управлінських процесів.

Що ж стосується розвитку банківського менеджменту в Україні, то тут можна зазначити наступне. Сприятливим напрямом розвитку даного виду менеджменту буде пошук найбільш оптимальної організаційної структури управління, до якої належали б управління та контроль за економічною ситуацією країни на всіх етапах діяльності банку. Адже визначення ризиків та своєчасне прийняття правильних управлінських рішень є запорукою ефективної діяльності банківської установи, а саме: дозволить підвищити рівень прибутковості установи; покращить її інвестиційну привабливість (в останній час спостерігається поживлення процесу вкладання коштів іноземними інвесторами у банки України). Крім того, НБУ виявляє інтерес щодо розробки ефективних систем ризик-менеджменту в українських банках. Це сприятиме зростанню надійності банківських установ, підвищенню рівня стабільності та гнучкості банківської системи в цілому, а також дозволить зменшити її залежність та вразливість від зовнішніх факторів [3].

Отже, здійснення ефективного управління відіграє вирішальну роль у процесі функціонування банку. Головною вимогою до сучасного банківського менеджменту є відповідність сучасним тенденціям розвитку банківської сфери, готовність протистояти кризовим явищам та гнучко реагувати на зміни ринку, здатність захистити власні інтереси банку через прийняття оптимальних управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Кириченко О. А. Банківський менеджмент : навч. посіб. / О. А. Кириченко. – К. : Знання-Прес, 2002. – 438 с.
2. Мещеряков А. А. Організація діяльності комерційного банку : навч. посіб. / А. А. Мещеряков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.
3. Офіційний веб-сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// bank.gov.ua](http://bank.gov.ua)

Сошенко Н. О.

Київський національний університет імені Т. Шевченка (Україна)

**МЕЗОНІННЕ ФІНАНСУВАННЯ – ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ
КРЕДИТНОГО РИНКУ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ
ПОЗИЧЕНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ**

В умовах нерозвиненості інститутів фінансового сектору банківське кредитування відіграє важливу роль серед усіх інструментів залучення позикових коштів для потреб вітчизняних підприємств. У світовій практиці на кредитному ринку використовується широкий спектр форм кредитування, які враховують окремі обставини залучення позикових ресурсів та володіють безперечними перевагами, порівняно з традиційними способами кредитування.

Серед інноваційних інструментів залучення позикових коштів для потреб розширеного відтворення варто виділити мезонінне фінансування. У зарубіжних країнах воно доволі широко використовується при реалізації венчурних проектів, тоді як в Україні – практично відсутнє.

За сутністю мезонінне фінансування поєднує ознаки боргового фінансування і прямих інвестицій. Власник ресурсів (інвестор) направляє їх на розвиток компанії реципієнта без входження до її капіталу, а в обмін на боргові зобов'язання та опціон з правом придбання акцій, позичальника в майбутньому за визначеною ціною. Найбільший інтерес мезонін-фінансування може складати для компаній, які вичерпали можливості залучити банківські позики або ж прагнуть залучити довгострокові ресурси і, водночас, володіють стабільними грошовими потоками чи значним обсягом капіталу.